

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 25CoCsp/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4319203587
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 09. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lýdia Gálisová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2025:4319203587.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

20 25CoCsp/9/2025

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lýdie Gálisovej a členov senátu JUDr. Márie Malíkovej a Mgr. Mareka Janigloša, v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX D., proti žalovanej: EOS KSI Slovensko, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpenej: Remedium Legal, s. r. o., so sídlom Prievozská 2, 821 09 Bratislava, IČO: 53 255 739, o určení, že zmluva je bezúročná a bez poplatkov a o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 2 386,09 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 27. januára 2025 pod č.k. 11Csp/107/2019-545, takto

rozhodol:

20 25CoCsp/9/2025
Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovaná má voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

20 25CoCsp/9/2025
1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. Žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že po vrátení veci odvolacím súdom zostal predmetom sporu nárok žalobkyne, aby súd určil, že zmluva zo dňa 22.12.2004 je bezúročná a bezpoplatkov, zaviazal žalovanú na povinnosť úhrady 2 386,09 eura titulom bezdôvodného obohatenia a na náhradu trov konania. Predmet sporu posudzoval v intenciách právneho názoru odvolacieho súdu, ktorý bol vyslovený v zrušujúcom uznesení. Konštatoval, že v konaní nebolo sporné, že pôvodne žalovaná ako veriteľ a žalobkyňa ako dlžník, uzavreli 22.12.2004 zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, t.j. medzi pôvodným veriteľom a žalobkyňou, existoval záväzkový vzťah titulom zmluvy o úvere podľa § 497 nasl. Obchodného zákonníka, ktorá je súčasne spotrebiteľskou zmluvou. Na žalobkyňu je potrebné hľadieť ako na spotrebiteľa, pretože pri jej uzavieraní nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Na právny vzťah založený zmluvou o úvere je potrebné aplikovať aj príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka), zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, resp. zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Novela Občianskeho zákonníka vykonaná zákonom č. 102/2014 Z.z. definitívne normatívne vyriešila (doplnením ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), že na všetky právne vzťahy, v ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, pričom podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR z 21.04.2015 (sp. zn. 3MCdo/14/2014) ustanovenie § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa na právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, prednostne použijú

ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva, sa vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou.

1.2. Z podanej žaloby vyplýva, že žalobkyňa sa domáhala viacerých nárokov, z ktorých 1. je určovacím nárokom, v rámci ktorého žiadala o určenie bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmluvy o úvere. Naliehavý právny záujem na danom určení vyplýva zo zákona č. 129/2010 Z.z., ktorý priamo v ust. § 11 ods. 4 zakotvuje možnosť podania takejto určovacej žaloby v prípade spotrebiteľských úverov. Nie je potrebné skúmať otázku naliehavosti právneho záujmu. Ide o spotrebiteľský úver, na ktorý sa vzťahovala ešte úprava zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Pri spotrebiteľských úveroch súd je povinný z úradnej povinnosti skúmať, či predmetná zmluva spĺňa všetky zákonom požadované náležitosti.

1.3. Platnosťou postúpenia pohľadávky na žalovanú sa nezaoberal a právne nevysporiadal, nakoľko táto skutočnosť nebola medzi sporovými stranami sporná. Zároveň však konštatoval, že aktívnu vecnú legitímáciu žalobkyne mal preukázanú zo zmluvy o úvere, a pasívnu vecnú legitímáciu žalovanej postúpením pohľadávky vyplývajúcej zo zmluvy o úvere na žalovanú.

1.4. Opätovne podrobil zmluvu o poskytnutí flexipôžičky prieskumu a zistil, že bola uzatvorená dňa 22.12.2004 medzi zmluvnými stranami, Všeobecná úverová banka, a.s., ako veriteľ (právny predchodca žalovanej) a žalobkyňou, ako dlžníkom, v písomnej forme. Predmetom zmluvy o poskytnutí flexipôžičky bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 75 000 Sk (2 489,54 eura), ktorý sa dlžník zaviazal splatiť veriteľovi v 48 mesačných splátkach splatných vždy k 22. dňu mesiaca, s výškou mesačnej splátky: 2 238,55 Sk (74,31 eura), pevnou úrokovou sadzbou, dátumom prvej splátky: 22.01.2005 a poslednej splátky: 22.12.2008, s RPMN: 10,08 %, výškou celkových nákladov dlžníka: 110.120,40 Sk (3 655,33 eura), poplatkom za poskytnutie úveru: 750 Sk (24,90 eura), poplatkom za vedenie účtu: 40 Sk (1,33 eura) mesačne a poisťným za poistenie úveru: 50 Sk (1,66 eura) mesačne. V čl. I. zmluvy bol zároveň označením krížikom žalobkyňou prijatý základný súbor poistenia. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy podľa čl. III bodu 6 boli Obchodné podmienky. V konaní nebolo sporné plnenie pôvodnej žalovanej v rozsahu poskytnutého úveru. Na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 137 CSP, § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 2, § 4 ods.1, 2, 3, 4, 5, 6 zákona č. 258/2001 Z.z., § 497, § 502 ods.1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 4, § 39, § 41, § 100, § 107 ods. 1, 2, § 122 ods. 2, § 451 ods. 1, 2, § 456 prvej vety, § 524 ods. 1, 2.

1.5. Po opätovnom preskúmaní zmluvy, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, dospel k záveru, že zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré by spôsobovali vo vzťahu k spotrebiteľovi (žalobkyni) značnú nerovnováhu, že by v rozpore s ust. § 4 zákona č. 258/2001 Z.z. (napriek námietkam žalobkyne) nebola dodržaná písomná forma zmluvy, a tak nebolo možné konštatovať jej neplatnosť.

1.6. Žalobkyňa osobitne namietala chýbajúce náležitosti zmluvy o úvere, že neobsahuje výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely jeho splatenia, neobsahuje náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a preto je bezúročný a bezpoplatkov. Ďalej namietala vynútené uzatvorenie poisťnej zmluvy a uvedenie do omylu použitím nekalých praktík s tým, že do zmluvy včlenila neprijateľné zmluvné podmienky. K skutkovým tvrdeniam žalobkyne o absencii rozlíšenia jednotlivých splátok na istinu, úroky a iné poplatky, absencie sumy, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov uviedol, že tieto nie sú zákonným dôvodom, pre ktoré bolo možné vyhlásiť úver bezúročným a bezpoplatkov. Poukázal na stanovisko Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, citované v uznesení z 22. februára 2018 vo veci sp.zn. 3 Cdo 146/2017, v zmysle ktorého nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je za použitia eurokonformného výkladu treba dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje“. Zo znenia zmluvy o úvere, je zrejme koľko mala žalobkyňa uhradiť na istinu (75 000 SK), úroky a poplatky (35 120,40 SK), výška mesačnej splátky (2 238,55 SK), počet mesačných splátok (48) a deň ich splatnosti (22.deň).

1.7. Pokiaľ ide o nárok na riadny úrok, konštatoval, že zákon č. 258/2001 Z.z. účinný v čase uzatvorenia zmluvy, v ustanovení § 4 ods. 2, ustanovil náležitosti zmluvy, medzi ktorými sa „úroková sadzba“ nenachádzala, preto aj táto námietka žalobkyne nebola dôvodná. Namietaná absencia úrokovej sadzby by nemohla vyvolať bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Uviedol, že v § 4 ods. 5 je síce uvedené, že od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ale výška úrokov sa v zmluve o poskytnutí

flexipôžičky nachádzala v časti základné podmienky, ako výška úrokov a poplatkov 35 120,40 Sk. Išlo o celkovú sumu úrokov a poplatkov za celú dobu splatnosti úveru. V zmluve bola uvedená poznámka, že výška úrokovej sadzby je zverejnená na výveskách v prevádzkových priestoroch banky. Za týchto skutkových okolností teda ani z týchto dôvodov by nebolo možné považovať úver za bezúročný.

1.8. S namietanou absenciou priemernej RPMN dospel k záveru, že zákonná úprava spotrebiteľských úverov v čase uzatvorenia zmluvy takýto údaj nepožadovala, a tak nebolo potrebné tento údaj v zmluve uvádzať. K nesprávnemu uvedeniu celkovej sumy, ktorú mala žalobkyňa zaplatiť poukázal na odôvodnenie rozhodnutia odvolacie súdu bod 21.1 a bod 21.2, z ktorých je zrejmé, že zo zmluvy o úvere jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa mala zaplatiť 48 splátok po 2 238,55 Sk, spolu vo výške 107.450,40 Sk, ďalej mala zaplatiť jednorazový poplatok za poskytnutie úveru 750 Sk a poplatok za vedenie účtu za 48 mesiacov po 40 Sk, spolu teda 1 920 Sk, čo spolu činí sumu vo výške 110 120,40 Sk, teda vo výške celkových nákladov, ktoré musí spotrebiteľ (žalobkyňa) uhradiť, tak ako bolo uvedené v zmluve. Dospel k záveru, že celková čiastka bola v zmluve o úvere uvedená správne.

1.9. Z § 4 ods. 2 písm. g) ZoSÚ účinného v čase uzatvorenia zmluvy jednoznačne vyplýva, že bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou možno sankcionovať iba takú zmluvu, v ktorej nie je uvedená ročná percentuálna miera nákladov, a preto súd preskúmal, či je tento údaj v zmluve uvedený a dospel k záveru, že v čl. I. zmluvy, je jasne a zrozumiteľne uvedená výška RPMN 10,08 %, a preto nemožno poskytnutý úver považovať za bezúročný a bezpoplatkový.

1.10. K namietanej dobrovoľnosti uzatvorenia poistenia uviedol, že poplatky za poistenie sa do celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom (do RPMN) nezapočítavali na základe výnimky uvedenej v § 2 písm. c) bod 5. zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy. Skutočnosť, či bolo poistenie dobrovoľné bola v danom prípade právne bezvýznamná. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel k záveru, že zmluva obsahovala náležitosti vyžadované zákonom č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase jej uzatvorenia. Úver nemožno považovať za bezúročný a bez poplatkov.

1.11. Za účelom potvrdenia vecnej správnosti rozhodnutia sa zaoberal námietkami žalovanej vznesenými v rámci jej procesnej obrany, pokiaľ išlo o posúdenie skutkových tvrdení žalobkyne týkajúcich sa preukázania okamihu nadobudnutia skutočnej vedomosti, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti a obsahuje nesprávne údaje a že túto mala nadobudnúť dňa 20.07.2019 od Centra správnej pomoci. Konštatoval, že tieto boli rozporné, pretože žalobkyňa neustále menila svoje vyjadrenia. Opakovane vo svojich vyjadreniach uvádzala, že kontaktovala Centrom právnej pomoci Bratislava, ktorým bola odkázaná na pani B. (keď z obsahu samotného súdneho spisu je zrejmé, že vyjadrenie žalobkyne zo dňa 28.01.2022, bolo odosielané z emailovej adresy osoby E. B. - E.), ktorá s ňou mala zmluvu prezrieť, spísať žalobu a podať na súde. Na preukázanie svojich tvrdení súdu predložila potvrdenie a vyjadrenie Občianskeho združenia OSPO Martin. Z obsahu predložených listín žalobkyňou mal pochybnosti o ich výpovednej hodnote a pravdivosti z dôvodu, že na preukázanie svojich tvrdení predložila prehlásenie Občianskeho združenia OSPO Martin a vyhlásenie p. E. B., ktorý uviedol, že on osobne okontroloval, posúdil zmluvu. Mal zato, že úver je bezúročný a bez poplatkov, na podklade čoho bola spísaná žaloba. Preto dospel k záveru, že žalobkyňa hodnoverne nepreukázala svoje tvrdenie, podľa ktorého skutočnú vedomosť o tom, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje obligatórne náležitosti a obsahuje nesprávne údaje nadobudla až 20.07.2019. Teda nemal preukázané včasné podanie žaloby. Následne sa hodnotením listín predložených žalobkyňou na preukázanie tohto tvrdenia, a ich následným posudzovaním nezaoberal, a to najmä s poukazom na právne závery prijaté vyššie. Nezaoberal sa ani vznesenou námietkou premlčania, ani plynutím subjektívnej premlčacej lehoty, nakoľko to považoval za nadbytočné, majúc zato, že nemusí dať odpoveď na každú otázku, ktorá počas konania vystala, ak by jej vyriešenie nemalo podstatný význam pre rozhodnutie.

1.12. Vzhľadom k tomu, že v danej veci bolo rozhodnuté v rozhodcovskom konaní, opätovne zaoberal aj tým, či rozhodcovský rozsudok predstavuje materiálne vykonateľný exekučný titul vydaný rozhodcovským súdom, ktorého právomoc na prejednanie a rozhodnutie v uvedenej rozhodcovskej veci žalobkyne a žalovanej musí byť založená na základe platnej rozhodcovskej zmluvy. Odvolací súd sa vo svojom zrušujúcom rozhodnutí nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že rozhodcovská doložka nebola individuálne dohodnutá a je neplatná, že rozhodcovský rozsudok je nulitným aktom, netvorí prekážku právoplatne rozhodnutej veci brániacej opätovnému prejednaniu veci, s odôvodnením, že uvedený záver súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní. Vzhľadom na uvedené konštatoval, že v danej veci bol dňa 18.01.2010 vydaný Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, rozhodcom F. E. G., rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 17908/09, ktorým rozhodcovský

súd rozhodol, že žalovaná (v tomto konaní žalobkyňa) je povinná zaplatiť žalobcovi (v tomto konaní žalovaná) sumu vo výške 1 317,48 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1 317,48 eura od 21.09.2008 do zaplatenia a poplatok za rozhodcovské konanie vo výške 78,39 eura, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku a rovnako zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi trovy právneho zastúpenia vo výške 209,04 eura k rukám právneho zástupcu žalobcu do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť 15.02.2010 a vykonateľnosť 18.02.2010. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku jednoznačne vyplýva, že žalobca (v tomto konaní žalovaná) so žalovanou (v tomto konaní žalobkyňa) uzatvorili dňa 05.09.2020 dohodu o úhrade pohľadávky v splátkach, v ktorej žalovaná uznala čo do dôvodu a výšky svoj záväzok voči žalobcovi v celkovej výške 2 368,62 eura a zaviazala sa ho uhradiť v pravidelných mesačných splátkach podľa dohodnutého splátkového kalendára, počnúc dňom 20.09.2008. V zmysle bodu 4 tejto dohody sa stala celá pohľadávka splatnou dňom splatnosti prvej splátky pre neplnenie záväzku žalovanej riadne a včas podľa splátkového kalendára. V bode 5 tejto dohody si účastníci konania dohodli, že všetky spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred Stálym rozhodcovským súdom zriadeným spoločnosťou Slovenská rozhodcovská, a.s. (ďalej aj ako "rozhodcovský súd" alebo "súd"), ak žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde. Z odôvodnenia rozhodcovského rozsudku rovnako vyplýva, že rozhodcovský súd po preskúmaní svojej právomoci dospel k záveru, že je príslušný na rozhodnutie v predmetnej veci. K námietke res iudicata vznesenej zo strany žalovanej, uviedol, že v zmysle pokynu odvolacieho súdu vyzval strany sporu na doloženie dohody o úhrade splátok uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 20.09.2008, pretože v zmysle rozhodcovského rozsudku (č.l. 259) konal rozhodcovský súd o pohľadávke žalovanej na základe rozhodcovskej doložky, zahrnutej do dohody o úhrade splátok, za účelom posúdenia jej platnosti. Rovnako sa pokúšal sám zadovážiť dohodu zapožičaním si celého rozhodcovského spisu sp.zn. SR 17908/09, avšak túto sa mu zabezpečiť nepodarilo. Napriek uvedenému konštatoval, že strany sporu existenciu a uzatvorenie dohody počas konania nerozporovali, ako aj tam dohodnutej rozhodcovskej doložky. Z obsahu predloženej zmluvy o poskytnutí flexipôžičky síce vyplýva rozhodcovská doložka (čl. II. bod 5), avšak vykonaným dokazovaním bolo jednoznačne preukázané, že na jej základe nedošlo k prejednaniu pohľadávky žalobkyne pred rozhodcovským súdom, ani k vydaniu rozhodcovského rozsudku. V zmysle rozhodcovského rozsudku konal rozhodcovský súd o pohľadávke na základe rozhodcovskej doložky, zahrnutej do dohody o úhrade splátok uzatvorenej medzi stranami sporu dňa 20.09.2008, až po postúpení pohľadávky na žalovanú. Platnosť rozhodcovskej doložky musel skúmať exekučný súd pri vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. Rozhodcovský rozsudok nie je nulitný akt, došlo teda k právoplatnému rozhodnutiu rozhodcovským súdom, ktorý priznal veriteľovi žalobný nárok.

1.13. Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, keď žalobkyňa neuniesla dôkazné bremeno tvrdenia a preukázania, že poskytnutý úver má byť bezúročný a bezpoplatkov. Predmetná zmluva obsahuje všetky náležitosti, spĺňa atribúty prehľadnosti a zrozumiteľnosti. Nevzhladol dôvody určenia, že poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkov, preto žalobu zamietol.

1.14. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala vrátenia bezdôvodného obohatenia v sume 2 386,09 eura, ktoré bezdôvodné obohatenie malo vzniknúť preplatením úveru, ktorý mal byť bezúročný a bezpoplatkov. Nakoľko nevzhladol dôvody na určenie, že úver je bezúročný a bezpoplatkov, nemohol žalobkyňu vzniknúť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Z uvedeného dôvodu aj v tejto časti žalobu zamietol.

1.15. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), § 262 ods.1, 2 CSP, § 396 ods. 3 CSP. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP, žalovanej úspešnej v konaní v celom rozsahu (zamietnutá žaloba), priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 3 CSP, pretože žalovaná bol úspešná v rozsahu svojho podaného odvolania, a preto jej priznal nárok na náhradu trov konania proti žalovanej (správne žalobkyňi) v rozsahu 100 %.

2. Žalobkyňa podala proti rozsudku v zákonnej lehote odvolanie. Odvolanie zdôvodnila citáciou celého ustanovenia § 365, § 366 CSP. Uviedla, že namietala bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Žalobu podala v zákonnej 2 ročnej premlčacej dobe.

2.1.Namietala nesúlad celkovej čiastky úveru uvedenej v zmluve v sume 110 120,40 Sk(3 655,33 eura), ktorá v skutočnosti predstavuje sumu 107 450,40 eura (3 655,88 eura).

2.2. Namietala nesprávne uvedenú výšku RPMN 10,08, ktorá mala byť správne uvedená v sume 7,24 eura. V zmluve nie je uvedená priemerná hodnota RPMN. Ak veriteľ zahrnul do RPMN poplatok za

poskytnutie úveru, je to nekalá obchodná praktika. Nesprávne uvedená RPMN sa posudzuje, akoby nebola uvedená.

2.3. Namietala predtlačенú formulárovú zmluvu, neuvedenie výšky úrokovej sadzby spôsobujúcej bezúročnosť a bezpoplatkovosť. Zotrvála na svojom tvrdení včasnosti podania žaloby, odôvodňujúc svoje písomné podania a vyjadrenia tým, že občianske združenie Ochrana spotrebiteľa Martin má nový názov, predtým sa volalo Centrum správnej pomoci Bratislava, pod vedením B. H. a E. B., ktorý sa osamostatnil a zmenil názov združenia. Žiadala napadnutý rozsudok zrušiť a rozhodnúť v zmysle jej podaným petitom žaloby.

3. Žalovaná podala písomné vyjadrenie k odvolaniu žalobkyne. Nesúhlasila s názorom žalobkyne, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, čím došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. V odôvodnení rozhodnutia vyčerpávajúcim spôsobom zdôvodnil svoje rozhodnutie, vrátane opätovne namietaných chýbajúcich náležitostí zmluvy a dôkazov, ktoré uvádzala žalobkyňa vo svojom odvolaní. Napriek skutočnosti, že sa súd prvej inštancie nezaoberal otázkou premlčania žalovaného nároku a to predovšetkým s odôvodnením na prijaté závery o tom, že uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala všetky náležitosti vyžadované zákonom č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom v čase jej uzatvorenia a teda, nemožno ho považovať za bezúročný a bezpoplatkov mala naďalej za to, že nárok je premlčaný. Uviedla, že subjektívna premlčacia doba začína plynúť v momente, kedy sa žalobkyňa preukázateľne dozvedela o existencii skutkových okolností, na podklade ktorých možno takéto právo uplatniť. Z tohto dôvodu (v súvislosti s plynutím subjektívnej premlčacej doby) je podľa jej názoru bez významu, že žalobkyňa tvrdila, že sa dňa 20.07.2019 dozvedela od občianskeho združenia (pričom počas konania uvádzala viackrát iné osoby, resp. občianske združenia, ktoré jej mali v predmetnej veci radiť a poskytovať služby) o skutočnosti, že úver je podľa ich názoru možné považovať za bezúročný a bez poplatkov – nakoľko to samo o sebe nemalo vplyv na vedomosť o existencii skutkových okolností potrebných na podanie takejto žaloby. Keďže úmysel nebol v konaní preukázaný, je aplikácia 10 ročnej objektívnej premlčacej doby vylúčená.

4. K vyjadreniu žalovanej sa písomne vyjadřila žalobkyňa, ktorá opätovne uviedla, že na zmluve chýba dátum konečnej splatnosti ako podstatná náležitosť, ktorá bola v čase uzatvorenia zmluvy povinná. Mala za to, že bola nesprávne uvedená celková čiastka, ktorú zaplatí spotrebiteľ za poskytnutý úver, RPMN a že išlo o formulárovú zmluvu. Súd sa nesprávne vysporiadal s tým, ako preukázala ako sa dozvedela o tom, že poskytnutý úver je bezúročný a bezpoplatkový a o tom, že včas podala žalobu.

5. K vyjadreniu žalobkyne žalovaná uviedla, že zotrváva na svojich vyjadreniach.

6. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359, 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spíňa náležitosti § 363 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, § 380 CSP), viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) vec prejednal s verejným vyhlásením rozhodnutia (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k názoru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné. Súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho správny právny záver. Preto napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Vzhľadom k záveru o vecnej správnosti napadnutého rozsudku ako i jeho dôvodov, odvolací súd nepovažuje za potrebné opakovať tie isté podstatné dôvody, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku, vrátane citácie ustanovení právnych predpisov vzťahujúcich sa na tento prípad.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Ustanovením § 387 CSP je odvolaciemu súdu daná možnosť vypracovania tzv. skráteného odôvodnenia rozhodnutia. Možnosť vypracovania takéhto odôvodnenia je podmienená tým, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožní s dôvodmi rozhodnutia súdu prvej inštancie a to po skutkovej ako aj právnej stránke; ak sa odvolací súd čo i len čiastočne nestotožní s týmito závermi, neprichádza do

úvahy vypracovanie skráteného odôvodnenia. Môže síce doplniť dôvody uvedené v rozhodnutí súdu prvej inštancie, toto doplnenie však nemôže byť v rozpore so závermi súdu prvej inštancie, môže ho iba dopĺňať v tom zmysle, že závery odvolacieho súdu iba podporia odôvodnenie súdu prvej inštancie. Odvolací súd musí odpovedať na podstatné a právne dôvody odvolania a nemôže sa obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplniť ďalšie dôvody.

10.1. Z obsahu spisu vyplýva, že Všeobecná úverová banka, a.s., ako veriteľ, a žalobkyňa, ako dlžník, uzavreli dňa 22.12.2004 zmluvu o poskytnutí flexipôžičky, predmetom ktorej bol záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi úver vo výške 75 000 Sk (2 489,54 eura), ktorý sa dlžník zaviazal splatiť úver veriteľovi v 48 mesačných splátkach, s mesačnou splátkou 2 238,55 Sk (74,31 eura), s pevnou úrokovou sadzbou, s dátumom prvej splátky 22.01.2005 a poslednej splátky 22.12.2008, s ročnou percentuálnou mierou nákladov 10,08 %, s celkovými nákladmi dlžníka 110 120,40 Sk (3 655,33 eura), s poplatkom za poskytnutie úveru 750 Sk (24,90 eura), s poplatkom za vedenie účtu 40 Sk (1,33 eura) mesačne a s poisťným za poistenie úveru 50 Sk (1,66 eura) mesačne. V čl. I. zmluvy bol označením krížikom žalobkyne prijatý základný súbor poistenia. V zmysle čl. II. bodu 5 zmluvy, banka uzavretím tejto zmluvy navrhla, aby prípadné spory vzniknuté z tohto obchodu boli rozhodnuté prednostne v rozhodcovskom konaní prostredníctvom stáleho rozhodcovského súdu zriadeným v zmysle zákona č. 510/2002 Z.z. o platobnom styku, s čím dlžník vyjadril súhlas. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy podľa čl. III bodu 6 boli Obchodné podmienky. V konaní nebolo sporné, že banka úver žalovanej poskytla. Na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 23.11.2006 bola pohľadávka z úveru postúpená na žalovanú. Rozhodcovským rozsudkom sp.zn. SR 17908/09 zo dňa 18.01.2010 vydaným Stálym rozhodcovským súdom, zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s., so sídlom Karloveské rameno 8, 841 04 Bratislava, rozhodcom F. E. G., bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanej do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia sumu 1 317,48 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 1 317,48 eura od 21.09.2008 do zaplataenia, poplatok za rozhodcovské konanie vo výške 78,39 eura a trovy právneho zastúpenia vo výške 209,09 eura. Rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.02.2010 a vykonateľnosť dňa 18.02.2010. Na jeho základe bola pohľadávka z úveru vymáhaná v exekučnom konaní, v ktorom bol nárok žalovanej uspokojený vo výške 2 648,55 eura.

10.2. Súd prvej inštancie rozhodol v poradí prvým rozsudkom č.k. 11Csp/107/2019-378 zo dňa 23.09.2022 tak, že určil, že zmluva o úvere je bezúročná a bezpoplatkov, uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyni 2 386,09 eura v lehote do troch dní od právoplatnosti rozsudku, žalobu v časti, ktorou žalobkyňa žiadala zaviazat' žalovanú sumou 500 eur titulom finančného zadosťučinenia zastavil a žalobkyni nárok na náhradu trov konania proti žalovanej nepriznal. O odvolaní žalovanej rozhodol odvolací súd uznesením pod č.k. 25CoCsp/2/2023-441 zo dňa 10.10.2023 tak, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti (výroky I. a II.) a v časti trov konania (výrok IV.) zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konania a nové rozhodnutie. Následne po doplnení dokazovania a pojednávaní rozhodol súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom, ktorý je z dôvodu podaného odvolania žalobkyne predmetom prieskumu odvolacím súdom.

11. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

12. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

13. Podľa § 52 ods. 1, 2, 3 Občianskeho zákonníka platného v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplátne zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

14. Podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia. Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, že spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nesplnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú k zvýšeniu ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia. Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

15. Podľa § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

16. Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z.z. účinného v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná.

Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä: písm. a) sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť, b) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, c) cenu tovaru alebo poskytnutej služby, d) identifikáciu vlastníka, ak vlastníctvo neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva spotrebiteľom, e) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, f) meno a adresu spotrebiteľa, g) ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, h) podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri ktorých splnení môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, i) výpočet nákladov uvedených v § 2 písm. c), ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov; ide o určenie podmienok, za ktorých musí spotrebiteľ zaplatiť zvýšené náklady. Uvedie sa výška týchto nákladov, spôsob výpočtu alebo čo najpresnejší odhad. Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, zmluva ďalej obsahuje: písm. a) oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti podľa § 6, b) sankcie za porušenie zmluvy, c) podmienky, za ktorých možno použiť zmenku alebo šek, d) spôsob zániku záväzku zo zmluvy.

Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia, pri nesplnení podmienok podľa odsekov 2 a 3 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe písm. a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo b) dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Podľa odseku 5 citovaného ustanovenia, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

Podľa odseku 6 citovaného ustanovenia, veriteľ môže postúpiť pohľadávku, len ak to pripúšťa osobitný predpis. Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky z veriteľa na tretiu osobu, postupuje sa podľa osobitného predpisu.

Podľa odseku 7 citovaného ustanovenia, ak spotrebiteľ použije na splnenie záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere zmenku alebo šek, musí si veriteľ počínať tak, aby boli zachované všetky práva spotrebiteľa, ktoré vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru.

Podľa odseku 8 citovaného ustanovenia, veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 7 veriteľom.

17. Podľa § 8a Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 1. júla 2006 zákona č. 258/2001 Z.z., právne vzťahy, ktoré vznikli pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, sa spravujú podľa doterajších predpisov.

18.1. Súd prvej inštancie sa nezaoberal vznesenou námietkou premlčania žalovanej dôvodiac naplnením právnych dôvodov zamietnutia žaloby. Žalovaná aj vo svojom písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne zotrvala na svojej námietke premlčania.

18.2. Odvolací súd vzhľadom na vyvíjajúcu sa rozhodovaciu prax najvyššieho súdu poukazuje na dôvody rozsudku sp.zn. 4Cdo 281/2021 z 24.08.2022, v ktorom sa najvyšší súd zaoberal právnou otázkou určenia počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia získaného plnením zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti. Dovolací súd v rozhodnutí uviedol: " Pre jej kvalifikované zodpovedanie bolo z pohľadu dovolacieho súdu nutné posúdiť tri podotázky, ktoré súvisia so spornou právnou otázkou: 1/ ktorá skutková okolnosť (skutkové okolnosti) je (sú) podstatné pre nadobudnutie vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, potrebnej pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby, 2/ ktorým momentom spotrebiteľ nadobúda skutočnú vedomosť o uvedenej podstatnej skutkovej okolnosti (skutkových okolnostiach) a 3/ o ktorú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia v tomto prípade ide.

18.3. Za skutkové okolnosti, ktoré sú podstatné pre nadobudnutie vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, potrebnej pre začatie plynutia subjektívnej premlčacej doby, je potrebné považovať skutočnú vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve. Bez tejto vedomosti je spotrebiteľ v presvedčení, že jeho povinnosťou je (bolo) plniť zmluvne dohodnutý záväzok a splácať dlh splátkami vo výške dohodnutej v zmluve, ktorej návrh riadne a podľa dôvery spotrebiteľa v súlade so zákonom vypracoval veriteľ - dodávateľ ponúkajúci svoj produkt. Nestačí preto len predpokladať, že oprávnená osoba skutkové okolnosti mohla vedieť, alebo sa ich mohla alebo mala dozvedieť, ak by vynaložila potrebnú starostlivosť. Spotrebiteľova vedomosť o tom, že výška splátok (resp. celého konečného dlhu zahŕňajúceho aj úroky a poplatky) je v úverovej spotrebiteľskej zmluve uvedená nesprávne, je sama osebe skutkovou okolnosťou, nie okolnosťou právnou (zistenie o rozpore takéhoto zmluvného dojednania so zákonom je len dôvodom nadobudnutia tejto vedomosti).

18.4. Otázkou nadobudnutia skutočnej vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil, nemožno oddeliť od ustálenia momentu, kedy spotrebiteľ túto vedomosť získal. Ide totiž o to, či je možné pri každej zmluve o spotrebiteľskom úvere a u každého spotrebiteľa automaticky usudzovať nadobudnutie skutočnej vedomosti o bezdôvodnom obohatení len na základe spotrebiteľovej dôkladnej znalosti obsahu zmluvy o úvere a povinnosti plnenia na účet veriteľa, čo by v podstate znamenalo prezumpciu jeho vedomosti o rozpore jej (niektorých) ustanovení so zákonom. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v rozhodnutí sp.zn. 6Cdo/1/2012 uviedol, že starorímsky princíp „vigilantibus iura scripta sunt“ (práva patria bdelym) v spotrebiteľských veciach v konkrétnych súvislostiach (teda v závislosti od konkrétnych okolností) ustupuje dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa. V uznesení sp.zn. 6MCdo/9/2012 zo 16.01.2013 najvyšší súd doplnil, že ochrana spotrebiteľa je predmetom verejného záujmu a je nevyhnutná pre zvýšenie životnej úrovne a kvality života občanov. Poukázal na povinnosť súdu rešpektovať základné právo na spravodlivú súdnu ochranu zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktoré sa zaručuje nielen tomu, kto uplatňuje svoje práva, ale aj tomu, proti komu je nárok uplatňovaný. Najvyšší súd tiež uviedol, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ v spotrebiteľských právnych vzťahoch zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere. Jeho uplatnenie v neprospech spotrebiteľa bude prichádzať do úvahy len výnimočne, ak to budú odôvodňovať konkrétne okolnosti prípadu. Aj

v prípade tohto princípu platí, že v konkrétnych súvislostiach ustupuje na strane spotrebiteľa dôležitejšiemu princípu, ktorým je princíp ochrany spotrebiteľa. Vychádzajúc z povahy spotrebiteľských právnych vzťahov, reality praktického života, a teda aj zdravému rozumu, odporuje požiadavka podrobnej (až detailnej) znalosti právnych predpisov zo strany spotrebiteľa. Preto neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť v tejto oblasti mu nemôže byť na ujmu. Hoci najvyšší súd v uvedenom konaní posudzoval oprávnenie exekučného súdu skúmať platnosť rozhodcovskej doložky a samotnú platnosť rozhodcovskej doložky, tieto závery sú platné aj v tejto dovolacím súdom posudzovanej kauze, a to aj s poukazom na článok 6 Základných princípov medzičasom prijatého Civilného sporového poriadku (princíp ochrany tzv. slabšej strany sporu).

18.5. Zohľadniac uvedené východiská, podstatnou skutkovou okolnosťou, ktorú by sa mal spotrebiteľ dozvedieť, aby mu začala plynúť subjektívna premlčacia lehota je vedomosť o tom, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Pri skúmaní momentu, kedy spotrebiteľ nadobudol vyžadovanú skutočnú (preukázanú) vedomosť o tejto podstatnej skutkovej okolnosti (III. ÚS 413/2013) je potrebné si uvedomiť, že ide o subjektívny okamih, v ktorom sa spotrebiteľ dozvie také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť svoje práva v súdnom konaní žalobou o vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia, t.j. keď sa jeho právo stalo nárokom (actio nata). Rozhodujúce nie je, či možnosť dozvedieť sa tieto skutočnosti mal už skôr. Je potom potrebné individualizovať, kedy žalobca nadobudol vedomosť o tom, že došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia a kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil. Vychádzať treba z reálneho momentu, kedy sa žalobca dozvedel o tom, že sa žalovaná na jeho úkor bezdôvodne obohatila (rozsudok najvyššieho súdu sp.zn. 5Cdo/121/2009). V zmysle § 107 Občianskeho zákonníka sa pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vyžaduje skutočná, teda preukázaná, nielen predpokladaná vedomosť na strane oprávneného, a preto je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobca sám musel byť vedomý, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu previedol na účet žalovanej určitú čiastku resp. čiastky. Týmto momentom je porada, ktorú absolvoval žalobca ako priemerný spotrebiteľ - fyzická osoba s jeho právnym zástupcom, kedy sa dozvedel o rozpore niektorých jednotlivých konkrétnych dojednaní zmlúv o revolvingovom spotrebiteľskom úvere so zákonnou úpravou (túto vedomosť je potrebné odlišovať od znalosti právnej kvalifikácie plnenia poskytnutého žalobcom nad rámec základnej sumy úveru ako bezdôvodného obohatenia). Právna úprava bezdôvodného obohatenia vychádza zo zásady, že ten, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí takéto obohatenie vydať. To, komu je povinný bezdôvodné obohatenie vydať (§ 456 Občianskeho zákonníka) vyplýva z konkrétneho právneho dôvodu, na základe ktorého záväzok vydať bezdôvodné obohatenie vznikol. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, z neplatného právneho úkonu, z právneho dôvodu, ktorý odpadol, z nepoctivých zdrojov alebo tým, že sa za iného plnilo, hoci mal podľa práva plniť sám (§ 451 ods. 2, § 454 Občianskeho zákonníka). Pre vyriešenie otázky, o ktorú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide, treba prihliadať na právnu úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase vzniku záväzkových vzťahov žalobcu a žalovanej. Ide však o prípad bezdôvodného obohatenia, ktorý nastáva v dôsledku existencie osobitnej sankcie postihujúcej jednu zo zmluvných strán, upravenej priamo v zákone. Ako uviedol ústavný súd v náleze sp.zn. I. ÚS 51/2020: „Nemožno pochybovať o tom, že bezúročnosť úveru nastupujúca ako ex lege dôsledok porušenia konkrétnych ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch má v prípade spotrebiteľovho plnenia nad rámec požičanej istiny ten následok, že na strane prijímajúceho veriteľa vzniká bezdôvodné obohatenie. Ide o špecifický predpoklad vzniku bezdôvodného obohatenia. Jeho základ je daný porušením zákona už v priebehu kontraktačnej fázy, pričom však toto porušenie nemá vplyv na platnosť spotrebiteľskej zmluvy ako takej.“ Túto špecifickú situáciu je možné najviac pripodobniť k vadnosti písomne uzavretej zmluvy (inej ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere), z ktorej zmluvné strany v domnení, že sú ňou viazané, plnili, ale v dôsledku vadnosti zmluvy sa dostaví zákonný následok v podobe jej neplatnosti a už poskytnuté plnenie je bezdôvodným obohatením. Uvedené umožňuje dovolaciemu súdu prijať zovšeobecnenie, že plnenie spotrebiteľa poskytnuté dodávateľovi nad rámec istiny dohodnutého spotrebiteľského úveru je bezdôvodným obohatením vzniknutým na strane dodávateľa z neplatného právneho úkonu. Zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru je totiž z hľadiska Občianskym zákonníkom pevne daných skutkových podstát bezdôvodného obohatenia akousi modifikáciou neplatnosti právneho úkonu vyvolanou (danou) špeciálnym charakterom aplikovaného hmotnoprávneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch.

18.6. Otázkou začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, na ktorú sa vzťahuje fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti sa najvyšší súd zaoberal už až v rozhodnutí z 28. septembra 2021 sp.zn. 5Cdo/29/2021 (a v ďalších naň nadväzujúcich rozhodnutiach, napr. sp.zn. 7Cdo/79/2021, 7Cdo/96/2020,

8Cdo/189/2020), v dôsledku čoho je možné v ňom vyslovené právne názory považovať (teraz už) za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu. Riešenie uvedenej právnej otázky vyústilo na zasadnutí občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky dňa 22. júna 2022 k judikovaniu uznesenia sp.zn. 5Cdo/29/2021 a bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022 pod č. 14 ako R 14/2022 v znení právnej vety: „Pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby v prípade bezdôvodného obohatenia získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, ktoré je bezúročné a bez poplatkov je podstatná skutočná vedomosť spotrebiteľa o tom, že nemá (nemal) plniť splátky spotrebiteľského úveru vo výške dohodnutej v úverovej zmluve.“ V tomto recentnom rozhodnutí sa ďalej uvádza: „... je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobkyňa sama musela byť vedomá, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu previedla na účet žalovaného určitú čiastku resp. čiastky...(túto vedomosť je potrebné odlišovať od znalosti právnej kvalifikácie plnenia poskytnutého žalobkyňou nad rámec základnej sumy úveru ako bezdôvodného obohatenia) ... Vyššie uvedené závery dovolacieho súdu sú plne súladné s rozsudkom Súdneho dvora Európskej únie vydaného dňa 22. apríla 2021 vo veci LH proti Profi Credit Slovakia s.r.o. (C-485/19) ... K začiatku plynutia objektívnej trojročnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia Súdny dvor uviedol, že za okolností, o ktoré ide v prejednávanej veci existuje nezanedbateľné riziko, že sa spotrebiteľ nebude počas stanovenej lehoty dovolávať svojich práv, priznaných právom Únie (keď k premlčaniu v trojročnej premlčacej dobe v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka dôjde aj vtedy, keď spotrebiteľ sám nie je schopný posúdiť, či je zmluvná podmienka nekalá, alebo keď nevedel o nekalej povahe zmluvnej podmienky). Potrebné je zohľadniť znevýhodnené postavenie spotrebiteľa pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a skutočnosť, že je možné, že spotrebiteľia nevedia o svojich právach. Na prvú položenú prejudiciálnu otázku potom Súdny dvor odpovedal, že: „zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnené zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice 93/13 alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice 2008/48, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.“

18.7. V tomto smere je potrebné poukázať aj na rozhodnutie NS SR z 28.02.2022, sp.zn. 7Cdo 268/2021, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 2/2022 pod č. 15 v znení právnej vety: „Analogická aplikácia desaťročnej objektívnej premlčacej doby súdmi Slovenskej republiky pri práve spotrebiteľa na vydanie bezdôvodného obohatenia (§ 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka) získaného plnením na základe spotrebiteľskej úverovej zmluvy, je právnym dôsledkom prednosti rozsudku Súdneho dvora Európskej únie C - 485/19 zo dňa 22. apríla 2021 v právnom poriadku Slovenskej republiky.“

19. Rovnaký právny názor zaujal NS SR v rozhodnutí sp.zn. 8 Cdo 189/2020 z 27.04.2022. Pre vyriešenie otázky, o ktorú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia ide, treba prihliadať na právnu úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase vzniku záväzkových vzťahov žalobcu a žalovanej (3. augusta 2006 a 18. júna 2007). Podľa § 11 ods. 1 uvedenej právnej úpravy sa poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a/ zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až k/, r/ a y/ a § 10 ods. 1, b/ je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa. Z citovanej právnej normy vyplýva, že následkom dohody zmluvných strán odporujúcej tam uvedeným ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch je tzv. fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru („považuje sa“). Zákonná fikcia bezúročnosti a bezpoplatkovosti spotrebiteľského úveru je totiž z hľadiska Občianskym zákonníkom pevne daných skutkových podstát bezdôvodného obohatenia akousi modifikáciou neplatnosti právneho úkonu vyvolanou (danou) špeciálnym charakterom aplikovaného hmotnoprávneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch (vzhľadom na neskoršie zmeny a dopĺňanie odsekov v ustanovení § 11 ide v tejto veci o § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z.“

20. Taký istý právny názor zaujal NS SR v rozhodnutí zo dňa 31.01.2022 sp.zn. 7 Cdo 79/2021, zo záverov ktorého vyplýva: „Dovolací súd pripomína, že v zmysle § 107 Občianskeho zákonníka sa pre určenie začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby vyžaduje skutočná, teda preukázaná, nielen predpokladaná vedomosť na strane oprávneného, a preto aj v prejednávanom spore je potrebné vychádzať z momentu, kedy si žalobca sám musel byť vedomý, že bez existujúceho (platného) právneho dôvodu previedol na účet žalovanej určitú čiastku resp. čiastky. Týmto momentom je podľa

dovolacieho súdu porada, ktorú absolvoval žalobca ako priemerný spotrebiteľ - fyzická osoba s jeho právnym zástupcom, kedy sa dozvedel o rozpore niektorých jednotlivých konkrétnych dojednaní zmlúv o revolvingovom spotrebiteľskom úvere so zákonnou úpravou (túto vedomosť je potrebné odlišovať od znalosti právnej kvalifikácie plnenia poskytnutého žalobcom nad rámec základnej sumy úveru ako bezdôvodného obohatenia).

21. Žalobkyňa podľa jej tvrdenia podala žalobu na vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Ak by súd prvej inštancie dospel k záveru, že úver je bezúročný a bez poplatkov, vzniklo by na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie spočívajúce v prijatí splátok, na ktoré nárok nemala. Súd prvej inštancie by v takom prípade pri posudzovaní námietky premičania musel postupovať v zmysle vyššie citovaných rozhodnutí. Pre posúdenie včasnosti podania žaloby preto bolo rozhodujúce posúdenie, či vzniklo na strane žalovanej bezdôvodné obohatenie z dôvodu neprijateľných zmluvných podmienok v zmluve o flexipôžičke uzavretej žalobkyňou s právnou predchodkyňou žalovanej.

22.1. Súd prvej inštancie vyhodnotil zmluvu ako platný právny úkon, neobsahujúci neprijateľné zmluvné podmienky. Žalobkyňa sa domáhala bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru z dôvodu nesúladu celkovej čiastky úveru v sume 110 120,40 Sk, v skutočnosti predstavujúcu sumu 107 450,40 Sk (3 655,88 eura), nesprávnu výšku RPMN, neuvedenie priemernej výšky RPMN, predtlačení formulárovú zmluvu, neuvedenie úrokovej sadzby, namietala neuvedenie konečnej splatnosti úveru, zahrnutie poplatku, vnútenie poisťnej zmluvy.

22.2. Odvolací súd s poukazom na uvedené, zotrvávajúc na záveroch súdu prvej inštancie, na ktoré poukazuje len v krátkosti dodáva, že na zmluvu uzatvorenú medzi žalobkyňou a právnou predchodkyňou žalovanej súd prvej inštancie správne aplikoval ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy a tiež všeobecné ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl.).

22.3. Na podporu záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dodáva, že k namietanej absencii úrokovej sadzby v zmluve je potrebné uviesť, že táto sa v ustanovení § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z., ktorý stanovuje náležitosti zmluvy, nenachádza, preto ju zákonodarcia v tom čase v zmluvách ani nevyžadoval. V časti základné podmienky sa v zmluve nachádza výška úrokov ako celková výška úrokov s poplatkami za celú dobu splatnosti úveru. V tejto časti zmluvy bolo ďalej uvedené, že výška úrokovej sadzby je zverejnená na výveskách v prevádzkových priestoroch banky. Rovnako právna úprava nepožadovala ani uvedenie priemernej RPMN v zmluve. Podľa § 4 ods. 2 písm. g) zákona č. 258/2001 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje ročnú percentuálnu mieru nákladov. Len v prípade, ak táto nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, v predmetnej veci však nešlo o tento prípad, pretože RPMN bola uvedená a to vo výške 10,08%.

22.4. Súd prvej inštancie sa správne vysporiadal aj s námietkou dobrovoľnosti poistenia a tiež s námietkou nesúladu celkovej čiastky úveru v sume 110 120,40 Sk, ktorá mala byť podľa žalobkyne v skutočnosti vo výške 107 450,40 Sk (3 655,88 eura), keď podrobne uviedol výpočty zhodujúce sa s výslednou sumou na zmluve. S poukazom na uvedené preto dospel k správne právnemu záveru, že poskytnutý úver nie je možné označiť za bezúročný a bezpoplatkový a preto ani nebol dôvod zaviazat' žalovanú uhradiť sumu vo výške 2 386,09 eura titulom bezdôvodného obohatenia.

22.5. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil zmluvu a konštatoval, že zmluvu nepovažoval za bezúročnú a bez poplatkov, platí plnenie zo zmluvy a preto sa na danú právnu vec vzťahuje všeobecná premičacia doba v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka. Ustanovenia § 101 normuje časový okamih začatia plynutia všeobecnej premičacej lehoty ako deň, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Časový okamih vzniku premičacej lehoty je zhodný s okamihom vzniku tzv. žalobného práva. Ide o deň (okamih zrodu žaloby, actio nata), v ktorý veriteľ mohol po prvýkrát úspešne uplatniť žalobu na ochranu svojho subjektívneho práva na súde. Ustanovenie § 101 predstavuje lex generalis aj vo vzťahu k otázke počiatku plynutia premičacej lehoty. Osobitne je tento počiatok ustanovený v hypotéze právnych noriem § 106, 107 a 114 OZ.

22.6. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo. Žalovaná vzniesla námietku premičania k bezdôvodnému obohateniu, preto sa súd prvej inštancie s námietkou správne nevysporiadal.

23. Poukazujúc na vyššie uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie rozhodol vo výroku vecne správne a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej žalovanej priznal voči žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

2

25CoCsp/9/2025

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).